

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/3022 GK 9
7/34359 GK 20
7/35933 } GK 37
7/35934 }
7/35935 }
7/36226 GK 43
7/36312 } GK 45
7/36314 }
25 Mart 2026

Sayı :30824082-610 - 15244347
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN İBRAHİM AKIN'IN
TBMM 7/35933 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

"Ülkemizde, enerjide dışa bağımlılığın azaltılması ve "yenilenebilir-temiz enerji" iddiasıyla başlayan RES yatırımı furyası ile, zengin biyolojik çeşitliliğe sahip, ekolojik önemi olan bölgeler, dünyanın akciğerleri olan ormanlar, tarım arazileri, meralar, doğal-tarihi-kültürel varlık alanları Rüzgar Enerjisi Santralleri (RES) projelerine tahsis edilmektedir.

Halbuki Rüzgâr Enerji Santralleri sanıldığı kadar masum değildir.

Dev pervanelerin ve enerji nakil hatlarının geçebilmesi için yapılacak yol çalışması sırasında, yüzlerce ağacın kesilecek olması, ve patlatma nedeniyle yeraltı su kaynaklarının etkilenmesi kaçınılmazdır. Plansız ve tek değerlendirme kriteri "yüksek rüzgar verimi" olan RES yatırımları, pek çok örneğinde görüldüğü gibi projedeki sayı olan 9 türbin ile sınırlı kalmayarak kapasite artışına gidecek ya da başka projelerin önünü açacaktır.

NESMA Karlık RES ve Elektrik Depolama Tesisi projesi öylesi tehlikeli bir projedir. Proje, orman, tarım, mera nitelikli alanları içinde yer almaktadır. Bölgede aynı zamanda, sertifikalı organik tarım da yapılmaktadır. Doğal yaşam alanlarının ve biyoçeşitliliğin yok oluşuna ve parçalanmasına neden olacak olan bu RES'ler, kuşların göç yollarına, arı ve kuş popülasyonuna ve yaban hayata zarar verecektir.

İzmir İli Bergama İlçesi sınırlarında, Nesma Enerji Yatırım A.Ş. tarafından kurulması planlanan Karlık Rüzgar Enerji Santrali (RES) ve Elektrik Depolama Tesisi projesi, dokuz türbin ve 44 MWe/44 MWh kapasiteli depolama ünitesiyle yaklaşık 1.311 hektarlık bir alanda uygulanmak istenmektedir. Proje alanı, ÇED raporuna göre büyük ölçüde "orman", "tarım alanı" ve "mera vasfı" taşıyan bölgeleri kapsamaktadır. Türbinlerin bir kısmının "orman" statüsündeki sahalarda, bir kısmının ise tarım arazileri üzerinde konumlandığı; aynı zamanda alanın zeytinlik, mera ve tarım dışı kullanıma konu edilemeyecek bölgelerle komşu olduğu belirtilmektedir. Ayrıca

ÇED raporu ve ilgili kurum görüşlerine göre, proje sahasının bir kısmı 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu ve 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerin Aşılattırılması Hakkında Kanun hükümlerine tabi alanları kapsamaktadır. Bu alanların tarım dışı kullanımına dair kamu yararı kararının alınması zorunludur. Ayrıca projeye konu parsellerin herhangi bir kamu yoluna cephelerinin bulunmadığı, dolayısıyla 3 194 sayılı İmar Kanunu'nun 8. maddesi (ğ) bendine göre yapı ruhsatı verilmesinin hukuken mümkün olmadığı belirtilmiştir.

Söz konusu RES projesi; Bergama, Burhaniye, Terzihaliller, Yukarıcuma, Kırtık, Kuyumcu ve Güneşli mahallelerinin yaşam alanlarına oldukça yakın konumda olup, bazı türbinlerin yerleşim birimlerine 300-500 metre mesafede planlandığı tespit edilmiştir. Ayrıca, proje etki alanı içinde başka RES projelerinin (Alibey RES, Karaburun RES vb.) bulunduğu; bu durumun kümülatif çevresel etki açısından ciddi riskler doğurduğu anlaşılmaktadır. Madra Dağı'nda, bölgeyi

etkileyen altın madeni, taşocağı, taş kırma ocağı, mermer ocağı gibi diğer proje/yatırımlar dikkate alınmamış, yani kümülatif etki değerlendirmesi de yapılmamıştır.

Bütün bu hususlar, projenin bulunduğu bölgenin ekolojik yapısı, orman varlığı, tarımsal üretim dengesi ve yerel halkın yaşam alanları açısından ciddi tehditler barındırdığı yönünde kuşkular yaratmaktadır. Dolayısıyla,  evresel uygunluk, kamu yararı, imar mevzuatına uygunluk ve yer seçim kriterlerinin objektifliği konusunda kamuoyunun aydınlatılması büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Karlık RES ve Elektrik Depolama Tesisi projesi için ÇED Olumlu kararı verilmiş midir? Verildiyse, karar hangi tarihte ve hangi gerekçelere dayanılarak verilmiştir?
2. Proje sahasının "orman" ve "tarım" alanı niteliindeki bölümlerine ilişkin olarak orman izni ve tarım dışı kullanım izni alınmış mıdır? Alındıysa hangi tarihlerde ve hangi parselleri kapsamaktadır?
3. Proje alanında zeytinlik, mera veya Büyük Ova Koruma Alan sınırları içinde kalan bölümler bulunmakta mıdır? Bu alanlara ilişkin olarak 3573 sayılı Zeytincilik Kanunu, 4342 sayılı Mera Kanunu ve 5403 sayılı Toprak Koruma Kanunu kapsamında hangi izin veya istisnalar uygulanmıştır?
4. Türbin noktalarının hiçbir kamu yoluna cepheli olmadığı ve İmar Kanunu'nun 8. maddesi ( ) bendi uyarınca bu parsellerde yapılaşmanın mümkün olmadığı iddiası doğru mudur? Bu durumda inşaat ruhsatı hangi mevzuat dayanağıyla verilecektir?
5. Proje alanı ve çevresinde halihazırda işletmede veya planlama aşamasında bulunan diğer RES projeleri (Alibey, Karaburun, Marmara Adası vb.) dikkate alınarak kümülatif çevresel etki analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
6. Proje sahasının flora, fauna, kuş g   rotaları ve yarasa popülasyonu üzerindeki etkilerine ilişkin olarak ornitolojik değerlendirme raporu hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa hangi kurum tarafından ve hangi tarihte onaylanmıştır?
7. Yerleşim yerlerine 500 metreden daha az mesafede türbin planlanması, sağlık koruma bandı mesafeleri açısından mevzuata uygun mudur? Bakanlığınızca bu konuda herhangi bir denetim yapılmış mıdır?
8. Proje sahasının "Orman Alanı", "Tarım Alanı" ve "Su Yüzeyleri" olarak geçtiği 1/100.000 ölçekli  evre Düzeni Planı hükümleri uyarınca, Bakanlığınızca gerekli plan değişikliği veya uygunluk görüşü verilmiş midir?
9. Proje sürecinde yerel halkın katılımı sağlanmış mıdır? Halkın bilgilendirilmesi toplantılarında y re halkından gelen itirazlar veya karşı görüşler rapora nasıl yansıtılmıştır?
10. Bakanlığınız, yenilenebilir enerji yatırımlarının çevresel sürdürülebilirliği ve yer seçimi kriterleri açısından benzer sorunların tekrar etmemesi için hangi denetim, revizyon veya politika değişikliklerini planlamaktadır?
11. Bir altın madenine mahsus santral projesi, ne ölçüde kamu yararınadır?

CEVAPLAR

Balıkesir ve İzmir illeri Burhaniye ve Bergama ilçeleri Yukarıcuma, Terzihaliler, Güneşli, Hacıhamzalar, Kuyumcu, Hacıbozlar ve Kırtık mahalleleri mevkiinde, Nesma Enerji Yatırım A.ř. tarafından yapılması planlanan "Karlık RES (9 Türbin – 47 MWm / 44 MWe) ve Elektrik Depolama Tesisi (44 MWe / 44 MWh)" projesi için, 03.10.2025 tarihli ve 8635 No.lu karar ile ÇED Olumlu kararı verilmiştir.

29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği’nin 6’ncı maddesinin üçüncü fıkrasında; “Bu Yönetmeliğe tabi projeler için ‘Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu’ kararı veya ‘Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir’ kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Ancak bu durum, söz konusu teşvik, onay, izin ve ruhsat süreçlerine başvurulmasına engel teşkil etmez.” hükmü yer almaktadır.

Anılan Yönetmelik hükmünden de anlaşılacağı üzere, Bakanlığımız tarafından verilen ÇED kararları, mer’i mevzuat uyarınca yatırıma başlanabilmesi için diğer kamu kurumları tarafından verilecek izin niteliğindeki idari işlemler öncesinde aranması gereken bir ön koşul olarak değerlendirilmektedir.

Planlanan veya işletilmekte olan projelerin etkilerinin, diğer planlanan ya da hâlihazırda işletmede olan projelerin doğrudan etki alanlarına eklenerek çevreye ve insana olan etkilerinin birlikte değerlendirilmesine kümülatif etki değerlendirmesi denilmektedir. Nihai ÇED Raporu içerisinde kümülatif etki değerlendirmesine yer verilmiştir.

Tarım arazileri için 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında tarım dışı kullanım izni alınmasına yönelik olarak ilgili İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden gerekli tüm görüş ve izinler alınacaktır. Koruma amaçlı imar planı yapılmaksızın ve orman izni alınmaksızın U9 No’lu rüzgâr enerji santrali türbini ve ulaşım yolunda ağaç kesimi yapılmayacaktır.

Söz konusu alandaki olası tarım arazilerinin, 19/07/2005 tarihli ve 25880 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında ilan edilen Büyük Ova Koruma Alanları içerisinde kalması durumunda, ilgili Kanun’un 14’üncü maddesine göre tarım dışı kullanımları için kamu yararı kararı alınacaktır.

Türbinlere en yakın konutlara iletilecek ses seviyesi, yönetmelikte belirtilen şartları sağlamaktadır. Projenin bulunduğu bölgede en yakın yapılarda mevcut durum gürültü ölçümleri yapılmıştır. Projenin tam kapasiteyle devreye girmesiyle oluşacak kümülatif gürültü seviyelerinin de yönetmelik şartlarını sağladığı belirlenmiştir.

Söz konusu proje kapsamında, Balıkesir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü’ne gönderilmek üzere Burhaniye Kaymakamlık Makamına sunulan itiraz dilekçelerinde; tarım, mera, orman, kültür varlıkları, flora-fauna unsurları ve kuş göç yollarının etkilenmesine ilişkin hususlara Nihai ÇED Raporu’nda yer verilmiştir.

Yenilenebilir enerji üretim alanlarına üretim lisansı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından verildiğinden, proje lisans alanı EPDK tarafından belirlenmektedir.